

OPETUSMINISTERIÖ
9.1.2006

OPETUSMINISTERIÖN JA TAMPEREEN YLIOPISTON VÄLINEN TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2006

TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopiston painoalueet ovat yhteiskunnan, ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin tutkimus sekä näihin perustuva opetus.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävästä tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä. Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 105 tutkintoa vuodessa jakautuen aloittain seuraavasti:

Humanistinen	11
Teatteri	1
Kasvatustieteellinen	10
Yhteiskuntatieteellinen	25
Psykologia	2
Terveystieteet	10
Kauppatieteellinen	5
Luonnontieteellinen	11
Lääketieteellinen	30

Peruskoulutus

Opiskelijavalintojen kehittämiseksi laaditaan yhteistyössä yliopistojen kanssa toimenpideohjelma opiskelijavalintojen kehittämisen strategioiden, opiskelijavalintojen yhteistyötä koskevan selvityksen ja opiskelijavalintojen arvioinnin pohjalta. Toimenpideohjelman ja kehittämistoimien avulla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006 loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveystieteiden, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 1 750 opiskelijaa vuodessa.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 1 041 tutkintoa vuodessa, joista 82 aineenopettajakoulutuksessa jakautuen aloittain seuraavasti:

	<i>Ylemmät kk-tutk.</i>	<i>joista aineenop.</i>
Humanistinen	215	72
Teatteri	6	
Kasvatustieteellinen	120	
Yhteiskuntatieteellinen	332	
Psykologia	25	
Terveystieteet	43	
Kauppätieteellinen	135	
Luonnontieteellinen	87	10
Lääketieteellinen	78	

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 450 opiskelijaa.

Yliopisto lisää ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää siten, että vuonna 2006 yliopis-

tossa opiskelee 350 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrit-täjäyttä vahvistetaan. Alueellisessa toiminnassa suositaan yhteisrahoitteista toimintamallia.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmia ja avoimen yliopisto-opetuksen tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopistolla on Seinäjoen yliopistokeskuksen koordinaatiovastuu.

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 110 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 1 700 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Rakentaminen

Sopimuskaudella valmistuu pääkampuksen 5. vaihetta.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulujen tavoitteena on opettajankoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulut huolehtivat opetussuunnitelmatyön ja opetuksen laadusta sekä kehittävät monipuolista opetusharjoittelua ja opetusteknologian käyttöä.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät. Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Osapuolet sitoutuvat valtion uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon siitä tehtävän sopimuksen mukaisesti.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuuttaan ja rakenteita siten, että perusvoimavaroja voidaan uudelleen kohdentaa opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseen ja painoalojen vahvistamiseen. Rakenteellisessa

kehittämisessä otetaan huomioon korkeakoulujen rakenteiden kehittämistä koskevan selvityksen ja suoritettujen arviointien tulokset.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnoinnin ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatu järjestelmää.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 33 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2006 on 18 600 000 € ja kannattavuustavoite 630 000 € (3 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 10 300 000 € Lahjoitusten arvioitu määrä on 1 300 000 € ja sponsoritulojen 20 000 €

Harjoittelukoulujen nettoutettavia tuloja arvioidaan vuonna 2006 kertyvän 295 000 euroa, josta 230 000 € liiketaloudellisesta toiminnasta ja 15 000 € yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutus alalla.

Tavoiteajassa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus kasvaa.

Kokopäiväopiskelijoiden osuus ylempää ja alempaa korkeakoulututkintoa suorittavista kasvaa.

VOIMAVARAT VUONNA 2006

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi vuodelle 2006 yliopiston toimintamomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2004	vuosi 2005	vuosi 2006
Perusrahoitus	72 390 000 €	74 489 000 €	76 680 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	70 000 €	70 000 €	70 000 €
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	3 924 000 €	4 090 000 €	4 275 000 €
Hankerahoitus	1 815 000 €	1 815 000 €	2 880 000 €
Tuloksellisuusraha	1 306 000 €	1 343 000 €	1 292 000 €
Yhteensä	79 505 000 €	81 807 000 €	85 197 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	15 493 000 €	14 902 000 €	
LTA:t			

Yliopisto voi käyttää toimintamenoistaan enintään 50 000 € täydennyskoulutuksen hintojen alentamiseen.

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 1 112 000 €avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 3 041 000 €tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 2 439 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintamenorahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 1 284 000 € 16.12.2004 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Tampereen yliopistolle osoitetun biotekniikan erityisrahoituksen perustaso säilytetään vähintään vuoden 2003 tasolla (0,8 M€). Rahoitus osoitetaan ensisijaisesti biokeskusten tutkimustoiminnan tukemiseen.

Valtakunnallinen rahoitus

Yliopiston toimintamomentille esitetään sopimuskaudella vuosittain valtakunnallisten tehtävien perusteella rahoitusta 70 000 €.

Yhteensä 4 275 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Kansallinen terveysprojekti 1 371 000 €, josta

- 1 259 000 € lääkärikoulutuksen laajentaminen, 20 opiskelijapaikan lisäys vuonna 2001 ja 5 opiskelijapaikan lisäys vuonna 2002
- 112 000 € logopedia yhteistyössä ÅA:n ja TY:n kanssa

Tietoyhteiskuntaohjelma 549 000 €, josta

- 150 000 € elektroninen kuvajournalismi (2004-2006)
- 399 000 € tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen

Virtuaaliyliopistohankkeet 585 000 €, josta seuraaviin yhteistyöhankkeisiin kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille

- 56 000 € ITPeda - hanke
- 56 000 € viestintätieteiden hanke
- 56 000 € virtuaalikielikeskus-hanke
- 47 000 € TerveysNet-hanke
- 50 000 € liikkuvuuden tuki

sekä 320 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen sekä valtakunnalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan

Opettajien koulutus 400 000 € (2004 - 2006) liitteen mukaisesti

Biokeskusten tutkimusedellytysten, laitteiden ja uusien kehittämishankkeiden vahvistamiseen 530 000 € (2005-2006)

Venäjä-toimintaohjelma 180 000 €, Russian Studies, kv-politiikan Venäjä-tutkimus, journalismi ja Master prog. on Information Society

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 210 000 €, josta

- 80 000 € hyvinvointiteknologia -hanke (2004-2006)
- 50 000 € yhteiskuntatieteellisen koulutuksen kehittäminen Porissa (2004-2006)
- 80 000 € oppijantuki -osaamiskeskus (2005-2006)

Opiskeluprosessien kehittäminen 450 000 €, josta

- 350 000 € hyvästä paremmaksi yliopistoksi -ohjelma (100 000 € vuonna 2007)
- 100 000 € opiskelijavalintojen kehittäminen (sis. yhteiskuntatieteellisen alan valtakunnallisen yhteistyön)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 350 000 € korkeakoulututkimuksen ja opetuksen kehittämishanke (2004-2006)
- 85 000 € viestintätieteiden koulutusverkosto (2004-2006)
- 180 000 € visuaalisen journalismin kehittäminen yhteistyössä JY:n TaiK:n ja HY/ SSKH:n kanssa (2004-2006)
- 85 000 € terveystieteiden koulutusverkosto (2004-2006)
- 170 000 € biokemian ja bioteknologian koulutuksen laajentaminen (2004-2006)
- 70 000 € ranskan pääaineopintojen kehittäminen (2004-2006)
- 300 000 € tieteen ja teknologian tutkimuksen vahvistaminen yhteistyössä TTY:n kanssa (2004-2006)
- 150 000 € kansainvälistymisohjelma (2005-2006)
- 40 000 € nuorisotyön ja -tutkimuksen maisteriohjelman kehittäminen
- 100 000 € bioinformatiikan maisteriohjelma yhteistyössä TY:n kanssa (2006-2007)
- 100 000 € mediakasvatuksen opetuksen ja tutkimuksen kehittäminen (2006-2007)
- 50 000 € lastenpsykiatrian tutkimuksen kansainvälistämis- ja kehittämishanke (2006-2008)
- 100 000 € kantasolututkimuskeskuksen perustaminen

Varustaminen

- 1 000 000 € V vaihe (400 000 € vuonna 2007)
- 100 000 € integroitu monimediatoimitus

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulun toimintamomentille esitetään

	vuosi 2004	vuosi 2005	vuosi 2006
Perusrahoitus	7 407 000 €	7 429 000 €	7 523 000 €
Hankerahoitus	14 000 €	14 000 €	14 000 €
Tuloksellisuusraha	15 000 €		
Yhteensä	7 436 000 €	7 443 000 €	7 537 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	50 000 €	64 000 €	
LTA:t			

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 94 000 € 31.12.2004 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Toimintamenoihin sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiahankkeeseen 14 000 €.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Krista Varantola
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Timo Lahti
Hallintojohtaja

Liitteet:

Liite 1. Rakennerahasto-ohjelmat

Liite 2. Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus kaudella 2004 - 2006

Liite 3. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004 - 2006

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 1

Rakemmerahasto-ohjelmat

* YTM, työelämän hyvinvointipalvelut (Pori)

* YTM, sosiaalityö (Pori)

Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi (ei sis. avointa yliopisto-opetusta)

TAMPEREEN YLIOPISTO

Valtakunnalliset tehtävät

Kulttuurivaihtosopimuksiin perustuvat vakanssit (puola, viro) 70

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Seinäjoen yliopistokeskus (koord.) 150

Tietoarkisto 430

Yhteiskuntatieteiden tutkimuslaitos (sis. rauhan ja konfliktin tutkimuslaitos) 300

Lastentarhaopettajakoulutus 550

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen sekä taiteellisen toiminnan ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen 1 009 sisältää

- Seinäjoen toiminnot,
- taiteellinen toiminta

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 3

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Tampereen yliopiston aineenopettajakoulutuksen tavoitteena on vähintään 82 aineenopettajan valmistuminen vuosittain. Humanistisella alalla valmistuu vähintään 72 aineenopettajaa vuosittain. Yliopisto suuntaa humanistisen alan koulutustaan kielten aineenopettajatarpeisiin, erityisesti englantiin ja ottaa huomioon vähäisen opettajatarpeen historia-aineissa. Luonnontieteellisellä alalla valmistuu vähintään 10 aineenopettajaa vuosittain. Kasvatustieteellisen alan koulutusta yliopisto suuntaa luokanopettajakoulutukseen vähintään nykyalaajuudessaan ja ottaa huomioon kasvavat tarpeet opettajan pedagogisten opintojen suorittamismahdollisuuksiin.

Tampereen yliopisto toteuttaa erillisrahoituksella vuosina 2004-2006 opettajankoulutuksen laajennusohjelmaa seuraavasti:

Hanke	2004	2005	2006
	(1000 euroa)		
Tiedekuntien yhteinen opettajankoulutuksen ohjelma (- monialaiset opinnot 20 - opetettavan aineen opinnot kielissä tai matemaattisissa aineissa 30 - opettajan pedagogiset opinnot 30 - maisteritutkinnot 20)	400	400	400
Yhteensä	400	400	400